

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

... وَهُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:

...الإِحْسَانُ أَنْ تَعْبُدَ اللَّهَ كَأَنَّكَ تَرَاهُ فَإِنْ لَمْ تَكُنْ تَرَاهُ فَإِنَّهُ يَرَاكَ...

KULLUĞUN ÖZÜ: İHSAN

Kıymetli Kardeşlerim!

Bir gün Resûlullah (s.a.s) Efendimiz, ashabıyla sohbet ederken kimsenin tanımadığı bir şahıs çıkageldi; Allah Resulü'nün yanına oturdu ve "Bana İslâm'dan bahset!" dedi. Resûlullah (s.a.s) şöyle cevap verdi: "İslâm, Allah'tan başka ilâh olmadığını ve Muhammed'in Allah'ın elçisi olduğunu kabul etmen; namazı kılman, zekâtı vermen, Ramazan orucunu tutman ve eğer gücün yetiyorsa hac görevini yerine getirmendir." Bu cevap üzerine, "Bana imanı anlat." dedi sahabenin şaşkın bakışlarla takip ettiği sesin sahibi. Peygamberimiz (s.a.s), "İman; Allah'a, meleklerine, kitaplarına, peygamberlerine, âhiyet gününe ve kadere inanmandır." buyurdu. O zat, bu sefer "Bana ihsanı anlat." dedi. Efendimiz de, "İhsan, Allah'ı görüyormuşçasına kulluk etmendir. Çünkü sen O'nu görmeden de O seni görmektedir." karşılığını verdi.

Allah Resûlü (s.a.s), bir müddet sonra oradan ayrılp giden bu şahsın Cebrail (a.s) olduğunu bildirdi.¹

Aziz Müminler!

Allah'ın ayetlerini Peygamberimize ulaştıran vahiy meleği Cebrail (a.s), bu defa insan suretinde gelmişti Kutlu Nebî'ye. Ona İslam, iman ve ihsan hakkında sorular sormuştu. Aslında bunlar, kulluğun özünü ve kapsamını teşkil eden sorulardı. Efendimiz, bu sorulara verdiği cevaplarla iman olmadan İslam olmayacağını, ihsansız İslam'ın ise gerçek kulluğu yansıtmayacağını haber veriyordu bizlere. İncanın sadece bir söz, bir amel değil aynı zamanda ihlas ve samimiyetle bezenmiş bir niyet olduğunu ifade ediyordu Rahmet Peygamberi.

Kardeşlerim!

Kendimize, Rabbimize ve birbirimize karşı samimiyetin adı olan ihsan, imanımız ve ibadetlerimizin ruhudur, bir otokontroldür. Kendimize karşı ihsanımız, insan olarak izzet ve haysiyetimizin farkında olmak, elimizdeki nimetlerin değerini bilmektir. İhsan şuuru, imtihan için bahşedilen bedenimizi, en önemli servetimiz olan sağlığımızı, şu kısacık ömrümüzü beyhude tüketmemeyi öğretir.

Rabbimize karşı ihsan, "Biz, insana şah damarından daha yakınız." ² buyuran Yüce Mevlamızın bize bizden daha yakın olduğunu hiçbir zaman aklımızdan çıkarmamaktır. "Her nerede olursanız olun Allah sizinledir. Her ne yaparsanız Allah onu görendir." ³ ayetinde ifade edildiği gibi Rabbimizin, yapıp ettiklerimizden haberdar olduğunu bilmektir.

Bu murakabe bilinci her daim bize güç katar, güven aşılar. Biliriz ki, İbrahim (a.s) gibi ateşe atılsak, bizi o ateşten kurtaracak bir sahibimiz vardır. Yusuf (a.s) gibi kör kuyuda mahsur kalsak, bizi o kuyudan çıkaracak bir görenimiz vardır. Yunus (a.s) gibi karanlıklara terk edilsek, bizi bize terk etmeyen, yakarışlarımıza icabet eden bir Rabbimiz vardır. Yeter ki, bizler kulluk yolunda samimiyetten ve gayretten kendimizi mahrum bırakmayalım.

Kıymetli Kardeşlerim!

Birbirimize karşı ihsan, müminler topluluğu olarak gönlümüzü ve zihnimizi birbirimize açmaktır. Kardeşlerimize karşı dargınlık ve kırgınlığı, husumet ve adaveti, kin ve nefreti yüreğimizde barındırmamaktır. "Sakin incitme bir canı, yıkarsın arş-ı Rahman'ı" inceliğidir ihsan; güneş gibi şefkate, toprak gibi tevâzuya, su gibi cömertliğe bürünmektir. Anne ve babamıza, eşimiz ve evladımıza, kardeşimiz ve arkadaşımıza, komşularımıza ve yakınlarımıza merhamet, muhabbet ve meveddettir ihsan; bu dünyayı birbirimizin cenneti kılma, birbirimize ebedi cenneti kazandırma çabasıdır. Evimizde, işimizde, ticaretimizde doğruluk ve dürüstlük erdeminin özlü bir adıdır ihsan; dünyadan ahirete uzanan meşakkatli yolun sonunda hep birlikte kurtuluşa erebilme gayretidir.

Kardeşlerim!

Kerim Kitabımız, pek çok ayetinde Rabbimizin murakabesi altında olduğumuzu vurgular. Her halimize şahit olan Allah'a bilinçli bir şekilde kulluk etmemizi ister. Her an bizimle birlikte olan Kirâmen Kâtibin meleklerinden haber verir. Bu melekler, dilimizden dökülen her sözü, elimizden sadır olan her işi, gözümüzden uzanan her bakışı, ayaklarımızın attığı her adımı kaydetmektedir. Bir gün gelecek, amellerin kaydedildiği bu defter bize teslim edilip okutulacaktır. İbadetimiz ve Rabbimizin razı olacağı amellerimiz yazılıysa defterimiz bizim için neşe, sevinç ve huzura açılacaktır. Defteri, günah ve isyanlarla dolu olanların ise onu okudukça yüzlerini karanlık, içlerini nedamet ve hüsrana kaplayacaktır.

Kardeşlerim!

Ne mutlu, bu dünyada "Yapıp ettiklerim, ibadetlerim, yaşamım ve ölümüm âlemlerin Rabbi Allah içindir." ⁴ diyerek yaşayanlara! Ne mutlu Allah'ın gözetiminde olduğu bilinciyle yaşayıp Cemalullah'a kavuşacaklara! Ne mutlu Rabbimizin şu kutsi hadisteki müjdesine mazhar olanlara: "... Beni andığı müddetçe ben kulumla beraberim. O beni kendi başına anarsa, ben de onu kendim anarım. O beni bir topluluk içinde anarsa, ben onu daha hayırlı bir topluluk içinde anarım... Kulum bana yürüyerek gelirse, ben ona koşarak gelirim!"⁵

¹ Buhârî, İmân, 37.

² Kâf, 50/16.

³ Hadîd, 57/4.

⁴ En'âm, 6/162.

⁵ Buhârî, Tevhîd, 15.